

18. Palolaitos

Yleiskatsaus

Palolaitoksen tehtäväpiiriin kuuluvissa toimenpiteissä eli tulipalojen sammutuksessa, avunanto- ja pelastustöissä, sairaankuljetuksessa ja palotarkastuksissa ei vuonna 1966 tapahtunut edelliseen vuoteen verrattuna oleellisia muutoksia.

Sairaan kuljetusten kokonaismäärä pieneni 17 325:stä v. 1965 15 191:een. Kuljetusmatkojen pituus oli yhteensä 203 357 km eli keskimäärin 13.38 km kuljetusta kohti. Kuljetusten lukumäärä päivää kohti oli noin 42 (v. 1965 47). Kuljetuksia varten palolaitoksella oli 12 sairaankuljetusautoa.

Ehkäisevän palosuojelun alaan kuuluvia lakimääräisiä palotarkastuksia asuintaloissa ja teollisuuslaitoksissa suoritettiin noin 20 000 kpl. Tarkastusten johdosta annettiin 2 423 korjausmääräystä. Tämän lisäksi suoritettiin 3 447 pyydettyä tarkastusta sekä annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita sekä lukuisia lausuntoja.

Kertomusvuoden aikana hankittiin kolme sairaankuljetusautoa, kaksi paloautoa, henkilöauto sekä pakettiauto. Kunitettua paloletkua hankittiin yhteensä 12 km. Letkua oli vuoden lopussa varastossa yhteensä 80 km. Haagan paloaseman hälytyskeskuksen auto-

maattisten palohälytyslaitteiden vastaanottopöytä laajennettiin 60 tilaajapaikalla. Kallion paloasemalle tilattiin 200-paikkainen automaattisten palohälytyslaitteiden vastaanottokeskus, jonka valmistuminen siirtyi vuodelle 1967. Väestönsuojelua varten myönnetyllä perushankintamäärärahalla hankittiin mm. letku-, armatuuri-, savusuojelu- ja viestikalustoa.

Palolaitoksen tariffit sairaankuljetuksesta, avunannosta, kaluston lainauksesta ym. nousivat 1.7.1966 lukien.

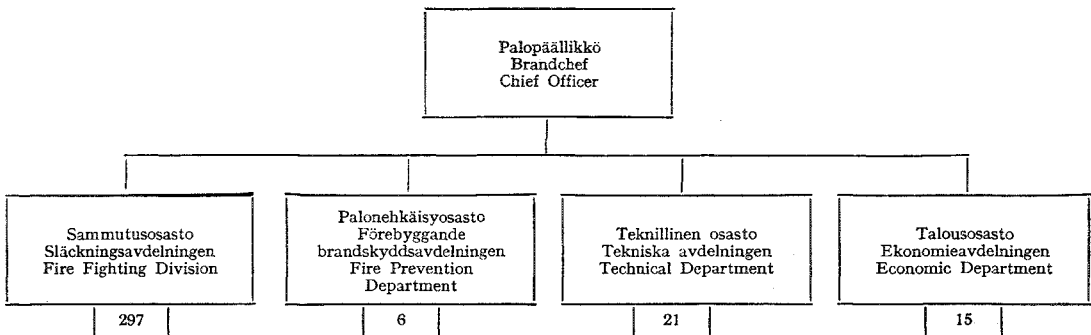
Kertomusvuoden menot olivat yhteensä 6 863 000 mk, mikä oli noin 0.9 % kaupungin vuosimenoista.

Henkilökunnan lukumäärä säilyi entisellään ja oli 340 henkeä. Varsinaiseen sammu-
tusosastoon tästä kuului 297 miestä.

Henkilökunnan harrastustoiminta oli erittäin vilkasta ja monitahoista, esimerkiksi mainittakoon vain soittokunta, urheiluseura ja metsästysseura.

Henkilökunta. Palolaitoksen henkilökunnan kokonaislukumäärä oli 340, josta viranhaltijoita oli 308 miestä ja 5 naista sekä työ-
sopimussuhteessa olevia 23 miestä ja 4 naista.

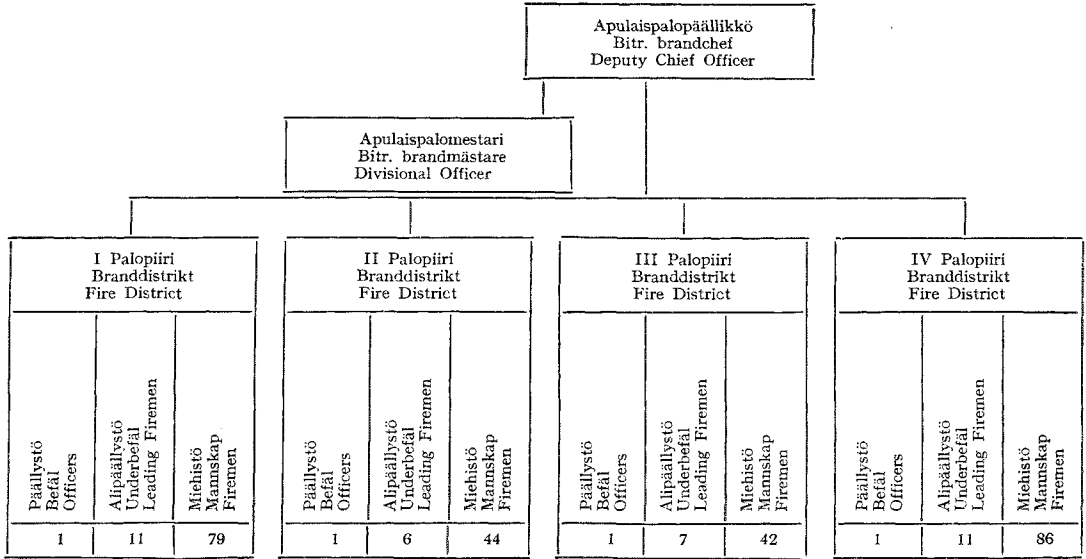
Osastoittain jakautui henkilökunta seuraavasti:

18. Palolaitos

Sammutusosastoon on lisäksi tässä luettu kuuluvaksi palkkiovirkainen kapellimestari ja neljä työsopimussuhteista sairaankuljettajaa.

Sammutusosasto jakautui (ilman edellisessä kappaleessa mainittuja viittä henkilöä) palopiireihin sekä edelleen päällystöön ja alipäällystöön ja miehistöön seuraavasti:

Sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli myöntänyt luvan siihen, että palolaitoksen apulaispalopäällikön ja palotarkastajan virat saataisiin jättää toistaiseksi täyttämättä, kunnes palolaitoksen organisaation muutosta tutkiva komitea saisi työnsä päätökseen, määräsi palolautakunta apulaispalopäällikön viransijaiseksi palomest. Erkki Saksan koko vuodeksi ja palotarkastajan viransijaiseksi apul.palotark. Gösta Willingin samoin koko vuodeksi.

Mainituista viransijaisuuksista johtuen hoitivat ruiskumest. Erkki Thurman palomestarin virkaa ja palokers. Leo Mäkinen ruiskumestarin virkaa, kumpikin koko vuoden. Apulaispalotarkastajan virkaa hoiti palotekn. Uolevi Särkijärvi ja paloteknikon virkaa palokers. Pekka Ennevaara kumpikin koko vuoden.

Avoimiksi tullesiin palokersantin virkoihin valitsi palolautakunta palokorpraalit Börje Nurmen 1.2., Lasse Metherin 1.5., Veikko Hukan 15.6. ja Klaus Jouttelan 15.7. alkaen, jotka sitä ennen olivat hoitaneet ko. virkoja.

Eläkkeelle siirtyivät vuoden aikana palokersantit Boris Fagerstedt, Verner Järvinen ja Urho Törrönen sekä palokorpraalit Karl Wickström, Aarne Pulkkinen, Urho Hilamo, Lauri Helander, Into Pihlström, Allan Lekander, Birger Granström, Toivo Valkonen, Viljo Littmanen ja Toivo Wrigstedt.

Palokorpraalin virkaan palopäällikkö nimitti 14 palomiestä, palomiehen virkaan 9 tp. palomiestä ja otti tilapäisen palomiehen virkaan 16 miestä.

Kesäkuukausina palveli palolaitoksessa 67 vuosilomansijaista ja yksi toimistoapulaisen vuosilomasijainen, neiti Tuula Pirinen.

Palveluksesta erosi palomies Kari Grönholm ja lähetti Pekka Ruotsalo.

Terveydentila. Kertomusvuonna sattui sammutushenkilökunnan keskuudessa sammutustyössä 11 tapaturmaa. Harjoituksissa tai työpalveluksessa loukkaantui 31 henkilöä. Tapaturmien aiheuttamat työpäivämenetykset olivat 594 päivää ja niistä suoritettiin korvauksia 12 369 mk. Kertomusvuonna sattui lisäksi korjaamon henkilökunnan keskuudes-

sa 2 tapaturmaa, joista aiheutuneet työpäivämenetykset olivat 37 päivää ja niistä suoritettua korvaukset 596 mk.

Sairausten tai tapaturman perusteella myönnettiin viranhaltijoille ja vuosilomaisjaisille sairauslomaa 188 kertaa sairauspäivien lukumäärän ollessa yhteensä 2 807. Työsopimussuhteessa olevien työntekijäin vastaavat luvut olivat 20 ja 278.

Henkilökunnan eri ryhmien sairauspäivien keskimääräinen luku sairaustapausta ja henkilöä kohti oli seuraava:

Henkilökuntaryhmä	Sairastuneiden henkilöiden määrä	Sairauspäivien luku vuodessa	
		Sairautstapausta kohti	Henkilöä kohti
<i>Viranhaltijat</i>			
Päällystö	4	13.7	3.4
Alipäällystö	9	23.8	9.2
Miehistö	125	14.4	9.0
Talous- ja huoltohenkilökunta ...	2	6.3	1.9
<i>Työsopimussuhteessa olevat työntekijät</i>			
	13	13.9	10.3

K o u l u t u s. Sammutushenkilökuntaa koulutettiin jatkuvasti eri palopiireissä piirien päällikköjen kuukausittain laatimien koulutusohjelmien mukaan. Tämän lisäksi järjestettiin tilapäisille palomiehille ja sijaispalomiehille kaksi 75 tuntia kestänyttä alkeiskurssia, joihin osallistui 16 miestä.

Valtion palokoulun alipäällisluokan suorittivat palokorpraalit E. Aasholm, E. Kempainen, P. Lähdemäki, T. Pentikäinen ja T. Silvennoinen. Alipäällistöloukalle pääsyä varten suoritettiin palolaitoksen toimesta karisintakoe, johon osallistui 8 miestä.

Kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämän johtamistaidollisen kurssin I jakson suoritti viisi viranhaltijaa ja II jakson kolme viranhaltijaa sekä toimistoteknillisen kurssin yksi viranhaltija.

Helsingin väestönsuojelutoimiston järjestämille komppanianpäällikköjen ja joukkueenjohtajien perus- ja jatkokursseille osallistui suunnitelman mukaisesti palolaitoksen viranhaltijoita. Palolaitoksen päällystöä ja

alipäällystöä toimi myös erilaisilla vss-kursseilla opettajina.

Insinöörijärjestöjen koulutuskeskuksen järjestämille räjähdyksvaarallisten aineiden turvallisuustekniikan kursseille osallistuivat palolaitoksesta palomest. E. Saksa, apul.palotarkast. G. Willing, paloteknikot H. Hagelberg ja P. Rissanen.

Liukkaan kelin ajotaidon kouluttajakursseille palolaitoksesta osallistuivat palokers. K. Laakso ja palomies L. Gylling.

Kiinteistöt ja kalusto. **K i i n t e i s t ö t.** Palolaitoksessa ei kertomusvuonna suoritettu suuria rakennustöitä. Sen sijaan kaikissa rakennuksissa tehtiin erilaisia vuosikorjauksia.

K a l u s t o. Vuoden aikana palolaitokselle hankittiin yksi Fargo D-100 -merkkinen sairaankuljetusauto, kaksi Fargo-merkkistä paloautoa, yksi Opel Record-merkkinen henkilöauto sekä yksi Volkswagen Kastenwagen -merkkinen pakettiauto. Kahden sairaankuljetusauton vaurioituttua pahasti kolarissa hankittiin lisäksi kaksi Fargo D-100 -merkkistä sairaankuljetusautoa.

Lisäksi hankittiin 5 moottorisahaa ja 3 tulensuojapukua. Haagan paloaseman hälytyskeskuksen automaattisten palohälytyslaitteiden vastaanottopöytä laajennettiin 60 uudella tilaajapaikalla. Kallion paloasemalle tilattiin 200-paikkainen automaattisten palohälytyslaitteiden vastaanottokeskus, jonka valmistuminen siirtyi v:een 1967. Kallion paloasemalle hankittiin lisäksi uusi bensiinijakelumittari. Autoradiopuhelimien määrä lisääntyi kahdella, sekä hankittiin radiopuhelimien huoltoa varten mittalähetin ja tarkkailumittalaite.

Väestönsuojelua varten myönnetyllä lisämäärärahalta hankittiin mm. letku-, armatuuri-, savusuojelu- ja viestikalustoa; osa kalustosta oli saatu v:n 1965 aikana.

Palolaitoksen moottoriajoneuvojen ja -ruiskujen lukumäärä ja jakaantuminen eri paloja palovartioasemille vuoden lopussa selviää seuraavan sivun taulukosta.

18. Palolaitos

Sijointipaikka Placing Location	Moottoriajoneuvoja Motorfordon Motor vehicles													Yhteensä Summa Total	Hyökkäys- ja ruiskuveneita Attack- och sprutbåtar Fire boats	Moottoriruiskuja Motorsprutor Motor pumps	
	Varsinaiset sammutusautot Eg. släckningsbilar Fire engines																
	Ruiskautoja Sprutbilar Pump trucks	Pioneeriautoja Pionjärbilar Pioneer trucks	Vesitankkautoja Vattentankbilar Water tank trucks	Vaahautoja Skumsäckningsbilar Fom trucks	Lekkaautoja Slangbilar Hose trucks	Konstikasautoja Maskinstegar Ladder trucks	Erikoisluotoautoja Specialservicebilar Special service trucks	Sairaankuljetusautoja Ambulanser Ambulances	Kuorma-autoja Lastbilar Trucks	Henkilöautoja Personbilar Cars	Pakettiautoja Paketbilar Vans	Traktoreita Traktorer Tractors	Yhteensä Summa Total				
<i>Sammutusosasto</i> ... Släckningsavdelningen Fire fighting division	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
Pääpaloasema	2	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	1	—	9	2	6	—
Haagan paloasema	2	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	6	—	5	—
Käpylän paloasema	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	—	3	—
Malmin palovartioasema	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Kallion paloasema	2	1	—	2	1	—	—	7	—	—	—	—	—	15	—	3	—
Herttoniemen palovartioasema ...	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Suomenlinnan palovartioasema ...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Varalla	2	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	5	—	—	58
I reserve In reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Teknillinen osasto</i> ... Tekniska avdelningen Technical Dept.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4	—	—	—
Yhteensä Summa Total	15	2	1	2	3	3	2	12	2	6	1	1	50	2	79	—	—

Palolaitoksella oli siis 28 varsinaista sammutusautoa, joista 18:ssa oli pumppu. Näistä kahdeksassa autossa oli korkeapainesumppumppu. Pumpulla varustetuista autoista oli yhdessä 3 500, neljässä 2 800, kahdessa 2 500, kolmessa 2 000 ja yhdessä 1 000 l/min -tehoisen pumppu sekä seitsemässä yhdistetyt 1 500 l/min (8 ik) matala- ja 250 l/min (46 ik) korkeapainepumppu sekä yhdessä vastavasti 2 500 l/min 8 ik:n paineella ja 300 l/min 60 ik:n paineella. Mainituissa autoissa oli lisäksi vaahtosammutuslaitteet, joiden teho yhdessätoista autossa oli 1 000 l/min, yhdessä 1 500 l/min, kolmessa 2 000 l/min, yhdessä 4 000 l/min, yhdessä 800 l/min ja yhdessä 48 000 l/min.

Moottoriruiskuista oli kaasuturbiinipumppu teholtaan 2 200 l/min, viisitoista ruiskua

teholtaan 2 000, kaksi 1 500, neljä 1 400, kolme 1 000, kolmekymmentäseitsemän 800, kaksi 600, neljä 500 ja kuusi 230 l/min.

Ruiskuveneen HRV:n pumppujen teho oli yhteensä 8 000 l/min. Veneessä oli lisäksi korkeapainepumppu ja vaahtosammutuslaitteet. Hyökkäysveneessä oli yksi kannettava moottoriruisku teholtaan 2 000 l/min sekä yksi pienoisruisku teholtaan 230 l/min.

Palolaitoksen kaikkien pumppujen yhteinen teho oli 132 430 l/min.

Uutta kumitettua paloletkua hankittiin yhteensä 12 050 m, josta 7 050 m 3":n ja 5 000 m 1½":n letkua. Käyttökeltotonta letkua poistettiin 1 420 m. Letkuvarasto oli vuoden lopulla yhteensä 78 989.5 m paloletkua, josta 45 475 m 3":n liittimillä varustettua pääjohtoa. Tämän lisäksi oli palo-

laitoksella korkeapaineletkuja yhteensä 400 m.

Paloilmoituslaitteet ja viestivälineet. Yksityisten automaattisia palohälytys- ja sprinklerlaitteita kytkettiin palolaitoksen vastaanottokeskuksiin vuoden aikana 39 ja vuoden lopussa oli niitä kytketty pääpaloaseman keskukseen 120, Kallion paloaseman keskukseen 115 ja Haagan paloaseman keskukseen 40.

Puhelinyhdistyksen hätäpuhelinkeskukseen, josta pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle oli suorat johdot, oli kytketty 702 hätäpuhelinta. Lisäksi voitiin hätäpuhelin-keskus hälyttää jokaisesta puhelimesta numerolla 000. Palolaitoksen hälytyskeskuksen hälytysnumero 005 oli yhdistetty Puhelinyhdistyksen keskukseen viidellä johdolla. Hälytystä varten oli palo- ja palovartioasemat sekä poliisilaitos yhdistetty toisiinsa suoralla puhelinjohdolla. Kallion paloasemalla sijaitsevan sairaankuljetuskeskuksen hälytysnumero oli 0066.

Radiopuhelinliikennettä varten oli pääpaloaseman hälytyskeskuksessa sammutustoiminnan ja Kallion paloasemalla sairaankuljetustoiminnan radiokeskus, joiden vastaanottimet oli sijoitettu Ilmalan vesitorniin ja lähettimet pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle. Viidessä päivystysautossa, kuudessaatoista paloautossa ja yhdeksässä ambulanssautossa sekä yhdessä erikoisautossa ja ruiskuveneissä oli radiopuhelin.

Palopostit ja vedenottopaikat. Kertomusvuoden aikana valmistui 211 uutta vesijohdon palopostia, joten niiden lukumäärä vuoden lopussa oli 5 390. Esikau-punkialueilla oli useita palokaivoja ja -altaita.

Sammutus-, avunanto- ja sairaankuljetustoiminta. Sammutustoiminta. Palolaitos hälytettiin kertomusvuonna eri syistä kaikkiaan 1 783 kertaa, joista 889 kertaa tulipalon, 29 kertaa nokipalon ja 59 kertaa savu- tai kaasuvaaran takia, 13 kertaa happi-kojevustusta varten, 56 kertaa sammakko-

miesavun antamista varten ja 469 kertaa vedenpumppausta ym. avunantotyön suorittamista varten. Lisäksi hälytettiin palolaitos 68 kertaa erehdyksestä, 155 kertaa hälytyslaitteissa sattuneen vian johdosta sekä 45 kertaa ilkeivaltaisesti.

Tulipalosta johtuneet hälytykset suoritettiin 594 tapauksessa puhelimitse ja 249 tapauksessa Puhelinyhdistyksen hätäkeskuksen kautta joko hätäpuhelimesta tai muista puhelimista numerolla 000. Tulipalohälytys suoritettiin automaattisella hälytyslaitteella 18 tapauksessa ja suullisesti 28 kertaa.

T u l i p a l o t. Tulipaloja sattui kertomusvuonna kaikkiaan 889, joista tammikuussa 60, helmikuussa 72, maaliskuussa 39, huhtikuussa 57, toukokuussa 108, kesäkuussa 110, heinäkuussa 87, elokuussa 107, syyskuussa 65, lokakuussa 60, marraskuussa 54 ja joulukuussa 70. Tulipaloista sattui 544 klo 6—18 ja 345 klo 18—6 välisenä aikana.

Tulipaloista oli pieniä eli sellaisia, jotka sammutettiin sankoruiskulla, muilla käsisammuttimilla tai paloauton säiliösuihkulla, kaikkiaan 661 eli 74.35 %, keskikokoisia tulipaloja 58 eli 6.52 % ja suuria tulipaloja 2 eli 0.23 %. Palonalkuja, jotka oli sammutettu ennen palokunnan paikalle tuloa, oli 168 eli 18.90 %.

Kertomusvuonna sattuneiden tulipalojen jakaantuminen syttymispaikan ja syttymissyyn mukaan selviää seuraavan sivun taulukosta.

Avunanto- ja pelastustyöt. Avunanto- ja pelastustöitä suoritettiin kertomusvuonna 541 tapauksessa. Tuuletusta suoritettiin savu- tai kaasuvaaran takia 59 kertaa ja happikojeita lainattiin 13 kertaa. Tämän lisäksi suoritettiin vedenpumppausta ja annettiin tikapuu- tai muuta avustusta sekä lainattiin kalustoa 469 kertaa.

Palolaitoksen sammakkomiehet hälytettiin sukellustehtäviä varten 56 kertaa, joista kuitenkin ei 40 tapauksessa tarvittu sukellustoimintaa. Toiminta koski hukkuvan pelastamista tai hukkuneen etsimistä.

Syttymispaikka Brandplats Location of fires	Syttymissy Brandorsak Causes of fires							
	Viallinen tulisija tai savujohto Felaktig eldstad eller rökkökanal Defective fireplace or chimney	Tulisijan tai savuhormin liika- kuumeneminen Överhettad eldstad eller rökkökanal Fire-place or chimney overheated	Nokipalo Sotbrand Chimney fire	Tulisijasta kentanyt kipinä ym. Gnistå från eldstad A spark from fireplace	Kuuma tulkka tai esine Het aska eller uppvärmt föremål Hot ashes or object	Salama Blixt Lightning	Sähkölaitteiden kuolimaton kasittely Vårdlös hantering av elapparatur Careless handling of electric appliances	Muut sähköistä aiheutuvat sytyt Övriga av elektricitet förorsakade bränder Other causes due to electricity
Asuinhuone - Bostadsrum - Living accommodation	3	7	—	2	1	—	8	9
Asuinrakennus - Bostadshus - Residential building	1	—	1	—	—	—	—	2
Auto ym. moottoriajoneuvo - Bil e.a. motorfordon - Car or other motor vehicle	—	—	—	—	—	—	1	34
Autotalli - Garage - Garage	—	—	—	—	—	—	—	—
Eteinen - Tambur - Hall	—	—	—	—	—	—	—	3
Halkopino - Vedtrave - Wood pile	—	—	—	1	—	—	—	—
Hiihivarasto - Kollager - Coal yard	—	—	—	—	—	—	—	—
Hissi + moottori - Hiss - Lift or its engine	—	—	—	—	—	—	—	7
Hotelli, sairaala ym. yleinen huoneisto - Hotell, sjukhus mm. allmän lokal - Hotel, hospital etc. public premises	—	1	—	—	—	—	1	5
Kaatopaikka - Avstjälningsplats - Dump	—	—	—	—	5	—	—	—
Kellari - Källare - Basement	—	—	—	—	—	—	—	3
Keittiö, keittokomero - Kök, kokvrå - Kitchen, kitchenette	2	5	—	1	—	—	5	1
Kioski, putka - Kiosk, cell - Kiosk, jail	—	—	—	—	—	—	—	1
Laiva, moottorivene - Fartyg, motorbåt - Ship, motorboat	2	1	—	—	—	—	—	1
Liikehuone - Affärsrum - Business premises	—	—	—	—	—	—	1	3
Muuntaja - Transformator - Transformer	—	—	—	—	—	1	—	4
Neonvalomainos - Neonljusreklam - Neon lights	—	—	—	—	—	—	—	1
Nurmikko, maasto - Gräsmatta, markbrand - Lawn, terrain	—	—	—	—	—	—	—	—
Pannuhuone - Pannrum - Boiler room	2	2	—	—	1	—	—	—
Pölyhormi - Ventilationskanal - Ventilation system	—	1	—	—	—	—	—	—
Raitiovaunu - Spårvagn - Tram	—	—	—	—	—	—	—	1
Rakennustyömaa - Byggnadsarbete - Construction site	6	28	—	1	1	—	2	6
Rautatievaunu - Järnvägsvagn - Railway carriage or waggon	—	1	—	—	1	—	—	2
Roskakuilu - Förvaringsrum för sopor - Garbage chute	—	—	—	—	—	—	—	—
Roskalaatikko - Soplår - Dust bin	—	—	—	1	6	—	—	—
Sauna - Bastu - Sauna bath	2	3	—	—	—	—	—	—
Silta - Bro - Bridge	—	—	—	—	—	—	—	—
Sähköpylväs - Elstolpe - Pylon	—	—	—	—	—	—	—	3
Tehdaslaitos - Fabrik - Factory	—	1	—	—	—	—	1	1
Työhuone - Arbetsrum - Workshop	1	1	—	—	—	—	3	3
Ullakko - Vind - Attic	2	—	—	—	—	—	—	1
Vaja tai ulkorakennus - Skjul eller uthusbyggnad - Outbuilding	1	4	—	3	—	—	1	—
Varasto - Lager - Store	—	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä - Summa - Total	22	55	1	9	15	1	24	91

18. Palolaitos

Sairaankuljetustoiminta. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana 15 191 kertaa, joista 9 493 kertaa sairaiden ja 5 698 kertaa tapaturmaisesti yleisellä paikalla loukkaantuneiden henkilöiden kuljetukseen. Vastaavat edellisen vuoden luvut olivat 17 325, 11 452 ja 5 873. Kuljetusten lukumäärä väheni siis 2 134:llä. Ajojen lukumäärä päivää kohden oli n. 42 eli 5 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakaantuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi Månad Month	Sairaus- tapauksia Patienter	Tapaturmia Olycks- händelser Accidents	Yhteensä Summa Total
Tammikuu	1 065	398	1 463
Helmikuu	933	396	1 329
Maaliskuu	1 100	479	1 579
Huhtikuu	1 111	433	1 544
Toukokuu	950	494	1 444
Kesäkuu	673	454	1 127
Heinäkuu	500	459	959
Elokuu	568	487	1 055
Syyskuu	651	489	1 140
Lokakuu	583	527	1 110
Marraskuu	611	546	1 157
Joulukuu	748	536	1 284
Yhteensä Summa Total	9 493	5 698	15 191

Kuljetusmatkojen pituus oli 203 357 km eli keskimäärin 13.38 km kuljetusta kohti.

Palovahingot. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 63 518 700 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 453 825 937 mk eli yhteensä 517 344 637 mk. Vahingon suuruuden tai palovahingon korvauksen määrä nousi irtaimiston osalta 1 293 182 mk:aan ja kiinteimistön osalta 1 141 834 mk:aan eli yhteensä 2 435 016 mk:aan, joka oli 0.7 % uhatun omaisuuden arvosta. (Luvut ovat v:lta 1965.)

Palovahinkojen korvausprosentit v. 1957—1965 ovat olleet seuraavat:

1957 ...	0.7	1960 ...	0.6	1963 ...	0.6
1958 ...	1.2	1961 ...	0.6	1964 ...	1.0
1959 ...	0.7	1962 ...	0.4	1965 ...	0.7

Kertomusvuonna sattuneissa tulipaloissa kuoli 9 ihmistä sekä tuhoutui 8 rakennusta kokonaan ja 29 osittain.

Kertomusvuoden huomattavimmista tulipaloista mainittakoon: Huoneistopalo rivitalossa Etelä-Haagassa Oskelantie 11:ssä 1.1. klo 3.20. Palokunnan saapuessa paikalle oli kaksikerroksinen puusta rakennettu rivitalo-huoneisto kokonaan tulessa ja paloi palokunnan ponnisteluista huolimatta käyttökelpotomaksi. Palossa menetti välittömästi henkensä kaksi ihmistä ja kolmas kuoli myöhemmin tulipalossa saamiinsa vammoihin.

Asuintalon palo Kyllikink. 17:ssä Pasilassa 5.2. klo 14.53. Iso, puusta rakennettu kaksikerroksinen asuintalo, jossa asui 18 perhettä, oli syttynyt 5- ja 6-vuotiaiden, yksin kotona olevien sisarusten tulella leikkimisestä. Tuli levisi mm. tähän huoneistoon sekä yläkertaan johtavaan portaaseen. Melko pitkän sammutustyön jälkeen löydettiin em. kahden lapsen lisäksi pahasti palanut vanhus yläkerrasta hänen asunnokseen osoitetun huonetilan vierisestä huoneesta.

Messuhallin palo Mannerheimintie 17:ssä 16.6. klo 14.40. Katonkorjaajien huolimattomuudesta oli A-Messuhallin B-hallin puoleisessa päädyssä oleva kolmikerroksisen toimisto-osan ullakko syttynyt palamaan. Palokunnan saapuessa palopaikalle todettiin ullakon olevan tulessa ja hälytettiin välittömästi lisääpua pääpaloasemalta ja Haagan paloasemalta. Näytti siltä, että palo olisi saatu rajoittumaan toimisto-osaan ja sen ullakkoon, mutta tuli oli kuitenkin päässyt ullakon puisen välipohjan kautta leviämään myös toimistohuoneisiin kolmannessa kerroksessa. Kun todettiin palon päässeen A-hallin puoleiselle ullakolle, suoritettiin suurpalohälytys. Sammutustyö muodostui erittäin vaikeaksi, koska ullakolle ei välikaton heikon rakenteen vuoksi voinut tunkeutua kuten yleensä.

sä ullakkopalojen sattuessa. Näin ollen oli sammutustyö suoritettava vesikaton päältä ja hallin parvekkeilta. Koska palo levisi erittäin nopeasti, oli katolla olevat miehet kutsuttava sieltä pois, sillä tapaturmanvaara oli liian suuri. Tämän jälkeen oli parvekkeelta ja rakennuksen ulkopuolelta sammutus ainoa mahdollinen ja se jäi tehottomaksi. Sammutustyöhön otti osaa n. 175 miestä. Lisäksi käytettiin armeijan varusmiehiä raivaustöissä. Sammutuksessa käytettiin parhaimmillaan 29 kpl 2":n ja 2 kpl 3":n suihkuja sekä 1720 m 1½":n ja 1460 m 3":n letkua. Vettä käytettiin kaiken kaikkiaan n. 1 300 000 l. Jälkisammutusta jatkettiin aina seuraavaan iltaan saakka. Tulipalossa tuhoutui A-hallin vesi- ja välikatto kuten myös toimisto-osan kolmas kerros kokonaan. Muut kerrokset kärsivät vesivahinkoja. Lisäksi tuhoutui hallin sisustus ja maalaukset.

Aluepalo Mannerheimintien—Lapinmäentien varrella Mannerheimintie 160:ssä alkoi 25.7. klo 15.14 liikennelaitoksen entisessä puurakenteisessa raitiovaunuhallissa, joka oli täysin liekkien vallassa palokunnan saapuessa paikalle. Voimakkaan tuulen ja kovan kuivuuden vallitessa sytyttivät palopaikalta lentäneet kipinät useita palonalkuja mm. lähellä sijainneella Kytösuontien pienteollisuus- ja varastoalueella sekä Reijolan lastenkodin alueella olevan vanhan hirsirakennuksen, joka tuhoutui palossa kokonaan. Kun palavasta hirsirakennuksesta lensi voimakas kipinä sade tuulen suuntaan Etelä-Haagan asuntoaluetta kohti, suoritettiin suurpalohälytys. Paloalueen laajuus oli n. 200 m leveä ja tuulen suunnassa n. 450 m pitkä. Sammutustyöhön osallistui kaikkiaan 280 miestä ja siinä käytettiin 3 080 m paloletkua, 8 auto-ruiskua, 2 moottoriruiskua, 25 kpl 2":n ja 7 kpl 3":n suihkuputkia. Varsinaiset palovahingot olivat palon laajuudesta ja uhkaavaisuudesta huolimatta mitättömät, koska mainitut rakennukset olivat purettaviksi määrättyt.

Lisäksi tapahtui Valmetin telakalla 9.9. klo 14.33 laivapalo, jossa hitsattaessa laivan kylkeä oli välikannella olevan hytin sisustus syttynyt palamaan. Tuli tuhosi mm. olohuoneen, 6—7 hyttiä, käytäväsisustuksia ja yläkannella kansirakennelmia ja suojapeitteitä. 10.10. klo 4.09 syttyi Hämeentie 8:ssa sairausvakuutustoimiston oikosulusta aiheutunut palo, jossa tuhoutui toimiston sisusta kalustoineen ja kortistoineen melkein kokonaan, samoin ullakon kattorakennelmat ja hissien konehuone. Ratakatu 1:ssä tapahtui 29.12. klo 5.04 huoneistopalo, josta saatiin kaikki ihmiset pelastettua sekä palo rajoitettua lähinnä kahteen asuinhuoneistoon, jotka vaurioituivat pahoin.

Palonehkäisytoiminta

Rakennuspiirustusten tarkastus. Rakennus-tarkastustoimikunnan kokouksessa oli viikottain mukana palotarkastajan tai apulaispalotarkastajan viransijainen, minkä ohessa erikoistapauksissa palolaitoksen puolesta toimitettiin piirustusten seikkaperäinen ennakkotarkastus. Rakennusten loppukatselmuksessa ei palolaitoksen edustaja ollut mukana. Uudisrakennustyömailloa suoritettiin tarkastuksia tarpeen vaatiessa.

Palotarkastukset ja valistustoiminta. Yleinen palotarkastus asuintaloissa suoritettiin II, IX, X, XII ja XIII nuohouspiirien alueilla 10.1.—17.5. sekä muuhun kuin asumiseen tarkoitetuissa rakennuksissa 19.9.—7.12. välisenä aikana koko kaupungin alueella. Kaupungin omistamissa, mutta kaupungin ulkopuolella sijaitsevista erilaisista laitoksista suoritettiin tarkastuksia. Tarkastusten johdosta annettiin 2 423 korjausmääräystä. Jälkitarkastukset suoritettiin kunkin alueen yleisen tarkastuksen jälkeen. Tämän lisäksi suoritettiin 3 447 pyydettyä tarkastusta sekä annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita.

18. Palolaitos

Lausuntoja annettiin palonehkäisyyden liitetyissä asioissa maistraatille 346, kaupunginhallitukselle 10, rakennusvirastolle 49, kauppa- ja teollisuusministeriölle 10, rakennustarkastusvirastolle 18, terveydenhoitovirastolle tai sen alaisille laitoksille 4, kaasulaitokselle 11 ja muille viranomaisille ja yksityisille 24.

Palopäällystö ja -alipäällystö piti vuoden aikana sairaaloissa ja teollisuus- ym. laitoksissa sekä opintopäivillä ja kursseilla ja Valtion palokoulussa oppitunteja ja valistustilaisuuksia palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä aiheista sekä lisäksi paloturvallisuutta koskevia luentoja erilaisilla väestönsuojelukursseilla.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin palonehkäisyosastossa kiinteistökortiston tekoa. Kortistosta ilmeni kiinteistönomistaja, osoite, rakennusaine, kerrosluku, rakennuksen käyttötapa, vaaralliset palokohteet kuten tulenaran nesteen varastot, niissä olevat sammutuslaitteet, henkilöturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet ym.

Nuohous

Nuohouspiirien lukumäärä oli 14, nuohojamestareiden lukumäärä oli kertomusvuonna 14. Palolautakunta määräsi VIII nuohouspiiriin vuoden alusta lukien vt. piirinuohojaksi nuoh.mest. Erkki Summan ja samoin vuoden alusta lukien XI nuohouspiiriin vt. piirinuohojaksi nuoh.mest. Eino Fredmanin. V nuohouspiiriin vt. piirinuohoojana toimi nuoh.mest. Jouko Halme ja III nuohouspiiriin vt. piirinuohoojana nuoh.mest. Birger Lindfors. Piirinuohoojien lisäksi piireissä oli yhteensä 14 etumiestä, 38 nuohoojaa ja yksi oppilas.

Yleinen nuohous suoritettiin jokaisessa piirissä 12 kertaa ja erikoiskohteiden nuohous palojärjestyksen mukaisesti. Piirinuohoojat osallistuivat nuohouspiireissään yleiseen palotarkastukseen, johon kuului yhteensä 321 tarkastuspäivää eli keskimäärin 25 päivää piiriä kohti. Lisäksi suorittivat piirinuohoojat

2 819 muuta tarkastusta sekä kukin vuorolleen nokipalopäivystystä.

Kertomusvuonna sattui 29 nokipaloa. Viimeisenä kymmenvuotiskautena niiden lukumäärä on ollut seuraava:

1957	39	1962	22
1958	55	1963	36
1959	28	1964	27
1960	40	1965	31
1961	26	1966	29

Talous ja yleinen hallinto

Menot ja tulot. Palolaitoksen menot olivat kertomusvuonna yhteensä 6.86 mmk, josta palkkamenojen osuus oli 5.33 mmk ja kaluston hankintojen osuus 0.67 mmk. Määrärahoja siirrettiin käytettäväksi seuraavana vuonna 267 136 mk. Menojen nousu edelliseen vuoteen verrattuna oli 0.87 mmk, mikä lähinnä johtui väestönsuojelukaluston hankinnasta sekä palkka-, kustannus- ja hintatason yleisestä noususta.

Tuloja sairaankuljetuksista, vuokrasta ym. oli yht. 725 199 mk.

Avustuksena jaettiin Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle 6 000 mk, kaupungin alueella toimiville muille vapaaehtoisille palokunnille ja Suomen Meripelastusseuralle yhteensä 84 021 mk, vapaaehtoisten palokuntien kilpailutoiminnan tukemiseen 1 058 mk ja vakinaisten palomiesten osuusruokalalle 13 000 mk eli avustuksia yhteensä 104 079 mk.

Rahastot. Helsingin kaupungin palokunnan rahaston menot olivat kertomusvuonna 11 695 mk ja tuloja kertyi sairaankuljetusmaksuista 8 139 mk. Rakennusmestarien säätiö lahjoitti 250 mk ja korkotuloja oli 3 514 mk eli tuloja oli kaikkiaan 11 903 mk. Rahaston sääntöjen mukaan siirrettiin tuloista 20 % eli 2 380 mk pääomaan, jolloin se vuoden lopussa nousi 40 606 mk:aan. Käyttämättömiä varoja (säästö v:lle 1967) oli vuodelle 1966 3 510 mk.

Gösta Waseniuksen rahaston pääoma oli vuoden alussa 7 719 mk ja käyttövaroja oli 1 000 mk. Korkotuloja kertyi vuoden aikana 732 mk ja Ranskan suurlähettiläs lahjoitti 100 mk, joten tuloja oli yhteensä 832 mk. Pääoma kasvoi 61 mk:n suuruisen indeksi-hyvityksen johdosta 7 780 mk:aan. Käyttövaroista siirrettiin pääomaan 220 mk, jolloin se nousi vuoden lopussa 8 000 mk:aan, ja v:lle 1967 jäi käyttövaroja 812 mk.

Käyttövaroista maksettiin kertomusvuonna 800 mk:n suuruinen kurssimaksu Insinöörijärjestöjen Koulutuskeskukselle, joka järjesti räjähdysvaarallisten aineiden turvalli-

suustekniikkaa käsittelevän kurssin 28.—30. 11. Kurssille osallistuivat vuorojärjestyksen perusteella vt. apul.palopääll. Erkki Saksa, vt. palotark. Gösta Willing ja paloteknikot Henrik Hagelberg ja Paavo Rissanen.

Vakuutusyhtiöiden palolaitoksen 100-vuotispäivänä tekemästä 10 000 mk:an suuruisesta lahjoituksesta perustetusta stipendira hastosta ei kuluvana vuonna anottu stipendejä. Rahastossa oli käyttövaroja vuoden alussa 11 602 mk ja korkotuloja oli 1 074 mk, joten vuoden lopussa stipendira haston varat olivat 12 681 mk.

Varapalokunnat

Sopimuksen mukaan kaupungin palotoimeen kuuluvina varapalokuntina toimi 17 vapaaehtoista palokuntaa, joiden yhteinen toimiva miesvahvuus oli 743 miestä ja kalustovahvuus seuraava: paloautoja kiintopumppuineen 28, moottoriruiskuja 23, vesisäiliöitä 19, joiden yhteinen tilavuus oli

24 000 l, 3":n letkua 4 120 m, 2":n letkua 920 m ja 1½":n letkua 4 930 m.

Näiden lisäksi toimi kaupunkialueella yksi tehdaspalokunta ja yksi laitospalokunta.

Varapalokuntien palotoiminta oli kertomusvuoden aikana seuraava:

Varapalokunta Frivilliga brandkårerna Voluntary fire brigades	Hälytysten luku Antal alarmen Number of alarms		Yhteensä Summa Total
	Kaupunki- alueella Inom stadsområdet Within the city limits	Kaupunkialueen ulkopuolella Utanför stadsområdet Outside the city limits	
Helsingin VPK	4	1	5
Degerön »	6	—	6
Haagan »	12	—	12
Karjalaisten »	8	—	8
Lauttasaaren »	5	—	5
Malmin »	5	—	5
Marjaniemen »	7	—	7
Munkkiniemen »	—	—	—
Oulunkylän »	6	—	6
Pakinkylän »	8	—	8
Pitäjänmäen »	5	1	6
Puistolan »	14	—	14
Pukinmäen »	8	—	8
Tammisalön »	3	—	3
Tapanilan »	7	—	7
Vanhan Käpylän »	—	—	—
Vartiokylän-Mellunkylän »	10	—	10
Yhteensä	108	2	110